

Arhivska razglednica sinagoge iz leta 1911

Glasbena šola Frana Lhotke po potresu decembra 2020

Vizualizacija • Pogled na nov volumen glasbene šole, trg in stavbo nekdanje sinagoge

PREKINIMO TIŠINO!

Idejna zasnova popotresne prenov in razširitve Glasbene šole Frana Lhotke v Sisku

Magistrsko delo / Univerza v Ljubljani / Fakulteta za arhitekturo / Ljubljana / 2023

Marina Pavlič

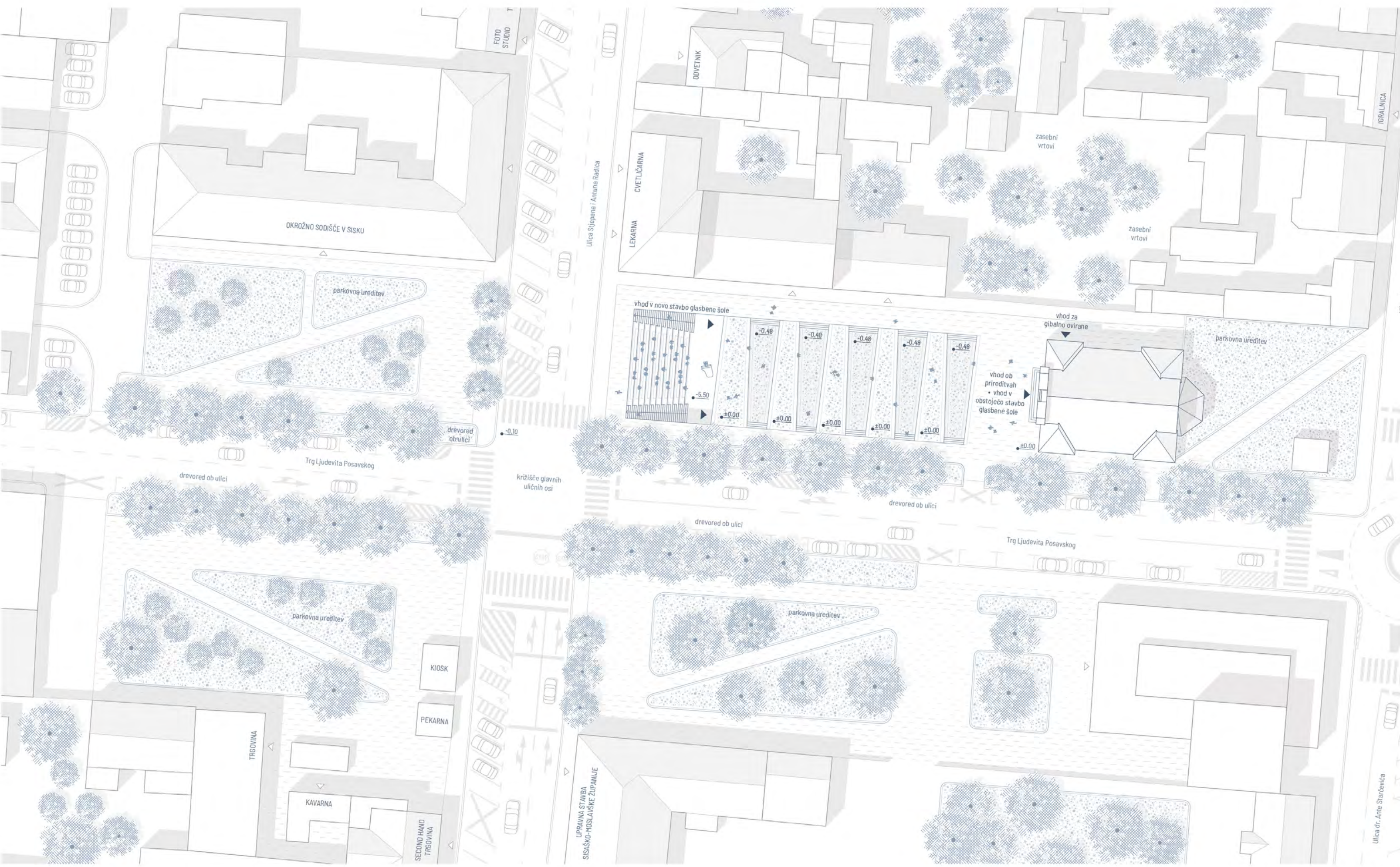
mentor / prof. mag. Tomaž Krušec, u.d.i.a.
somentor / asist. Miha Munda, m.i.a.
konzultant za statiko / David Koren, u.d.i.g.
konzultant za akustiko / Saša Galonja, u.d.i.a.

Okolico mesta Petrinja je konec decembra 2020 prizadel najbolj uničujoč potres na Hrvaškem v zadnjih 100 letih, ki je za seboj pustil ogromno materialno škodo na že tako slabše razvitem področju. Dve leti po naravni katastrofi se prenova še vedno čaka. Čas je za prekinitev tišine, posledico velike katastrofe.

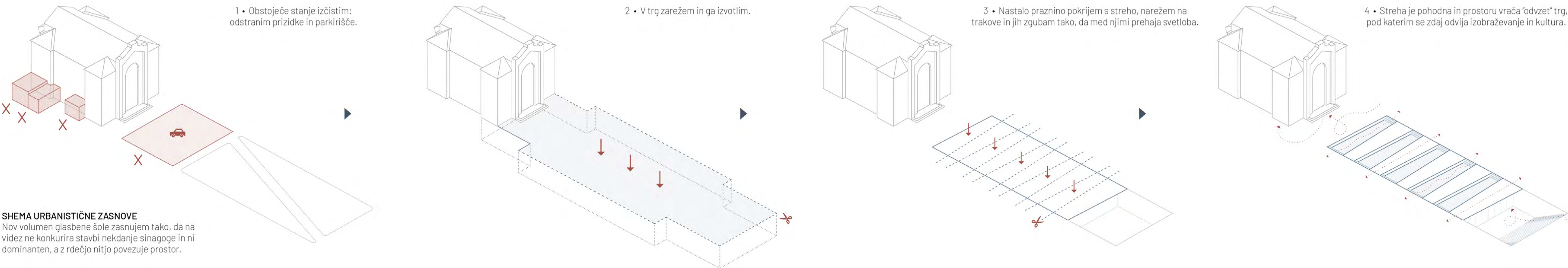
Med številnimi objekti, poškodovanimi v potresu, si veliko pozornost zasluži Glasbena šola Frana Lhotke v Sisku, ki je bila nekoč zgrajena kot sinagoga. Zapuščena sinagoga je bila po drugi svetovni vojni adaptirana v šolske namene, pri čemer je bila precej radikalno spremenjena v tlorisu in prerezu. Izvorna celovitost je bila z delitvijo na dve etaži uničena, saj se je zaprl visok osrednji prostor, ki je predstavljal mogočnost in dostojanstvo tega objekta. Prišlo je do spremembe izvirne fasade, ki je izgubila svoj prvotni izgled veličastne sinagoge. Vrsta manjših novonastalih prostorov je objekt le razčlenila in, kljub temu da je bila adaptirana za namen glasbene šole, stavba nikoli ni dosegla ustreznosti in zadostnosti. Kasnejši prizidki v dvorišču na severni strani so še dodatno poškodovali prvotno celovitost stavbe. Sinagoga je s svojo novo identiteto sicer rastla v glasbeno središče, njen prvobitni izvor pa je počasi tekel v pozabo.

Kljub svoji arhitekturni, urbanistični in ambientalni vrednosti stavba ni bila nikdar označena za kulturno dediščino. Ko je potres svoj odtis pustil tudi na njej, so mnogi ugotovili, da doživljajo tako kulturno kot življenjsko izgubo. Sprožil se je postopek za vpis stavbe v register varovane kulturne dediščine.

Magistrsko delo skuša skozi sodobno interpretacijo ponuditi idejno rešitev prenov in razširitve Glasbene šole Frana Lhotke v Sisku. Izhajajoč iz prostorskih analiz in raziskovanjskuša magistrsko delo obnoviti prvotne arhitekturne vrednosti obstoječe stavbe, oblikovati nov volumen z vsemi prostori, ki jih sodobna glasbena šola potrebuje ter star in nov del smiselno povezati v celoto.

Situacija 1:500

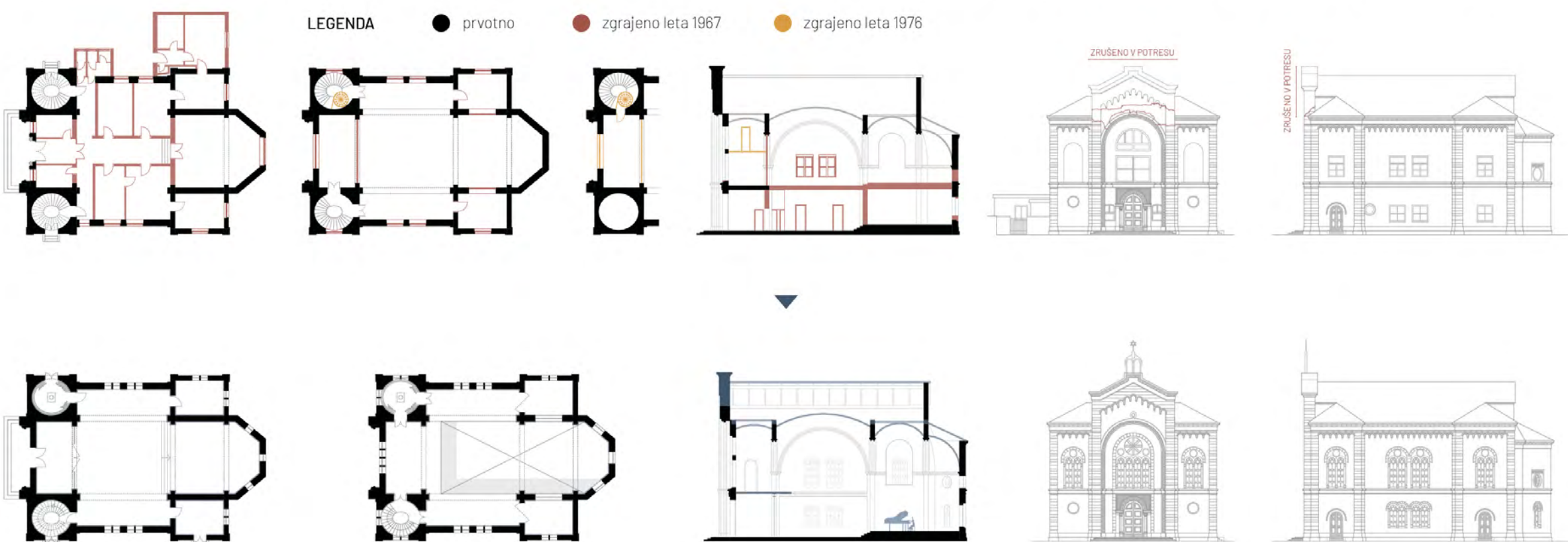

HEMA URBANISTIČNE ZASNOVE

Nov volumen glasbene šole zasnujem tako, da na videz ne konkurira stavbi nekdanje sinagoge in ni dominanten, a z rdečico nitjo povezuje prostor.

HEMA PRENOVE NEKDANJE SINAGOGE

Cilj prenov nekdanje sinagoge je obnoviti njene prvotne arhitekturne vrednosti. Odstranim ploščo, ki trenutno volumen deli na dve etaži in ploščo, ki je ustvarila medetažo med prvim nadstropjem in podstrešjem. Odstranim oba prizidka in naknadno dodane predelne stene. Stavbo je potrebno tudi statično ojačati in zamenjati elemente porušene v potresu. V višini obstoječega venca ostrejša dodam nov armiranobetonski venec, ki bo vse stene povezal in utrdil. Vse obstoječe stene obložim z betonskimi oblogami armiranimi z mikrovlakni. Obstoječe nosilce, ki nosijo medetažne plošče, zamenjam z novimi jeklenimi okvirji. Medetažne plošče v tlorisni obliki nekdanjih galerij za ženske po novem izvedem iz GLT plošč. Vsa pravokotna okna odstranim in ponovno odprem prvotne oblike okenskih odprtin. Vse fasade tako povrnem v prvotni izgled, po originalnih načrtih iz leta 1884 in razglednici iz leta 1911.

HEMA ZASNOVE RAZŠIRITVE ŠOLE

Nekdanja sinagoga sedaj postane koncertna dvorana glasbene šole in dostojanstveno raste kot ključ na začetku glasbene lestvice. V galeriji so knjižnica, ki se lahko pretvori v balkon za gledalce, zvočna knjižnica in kontrolna soba. V pritličju se nahaja vhod z garderobo, sanitarije in zaoderje. Razširitev šole zasnujem pod trgom pred obstoječo stavbo. Nov volumen povežem s staro stavbo z jasno potjo preko osrednjega hodnika vse do stopnišča in dvigala, kar dodam kot podstavek obstoječih stopnišč. Nov volumen programsko vsebuje vse kar je potrebno za delovanje sodobne glasbene šole. Vhodno avlo, osrednji hodnik, kjer se otroci družijo in igrajo na glasbila, fleksibilen prostor, ki se prilagaja potrebam kot so učilnice za individualni in skupinski pouk ali pa preprosto prostori za osebe, nato skladišča, kamor se odmaknejo nepotrebne stvari, poleg vsega pa še snemalni studio. Zelena streha novega volumna reinterpretira parkovno ureditev trga. Stopnišče in vhodni trg pa delujeta kot podaljšek trga na drugi razini.

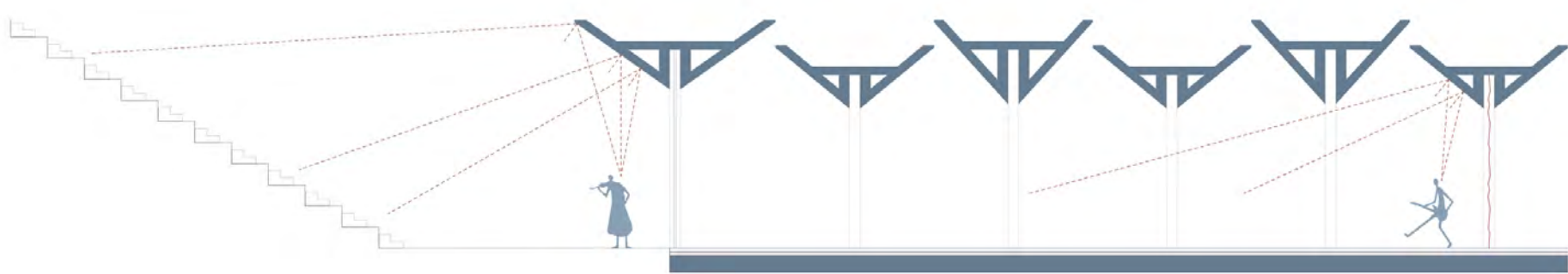
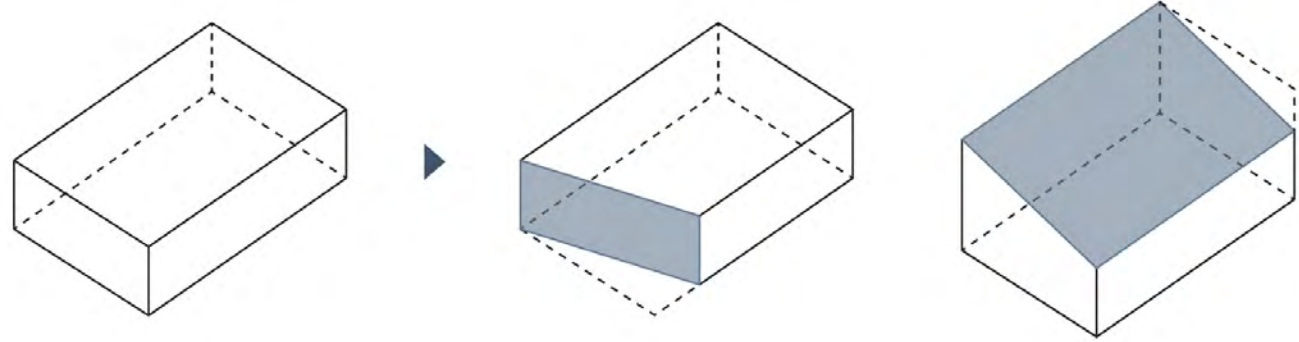
Vizualizacija • Vhodni trg in stopnišče

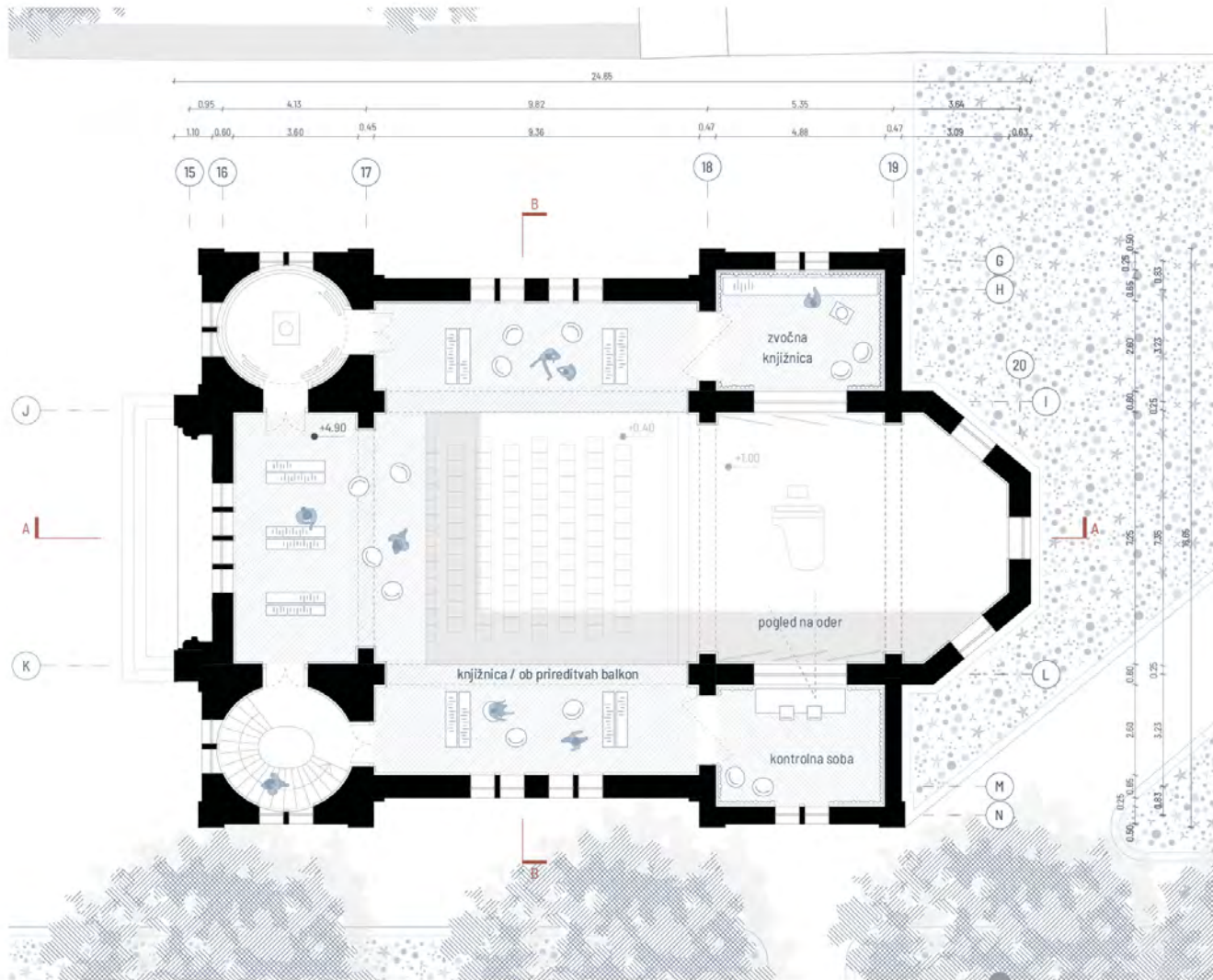
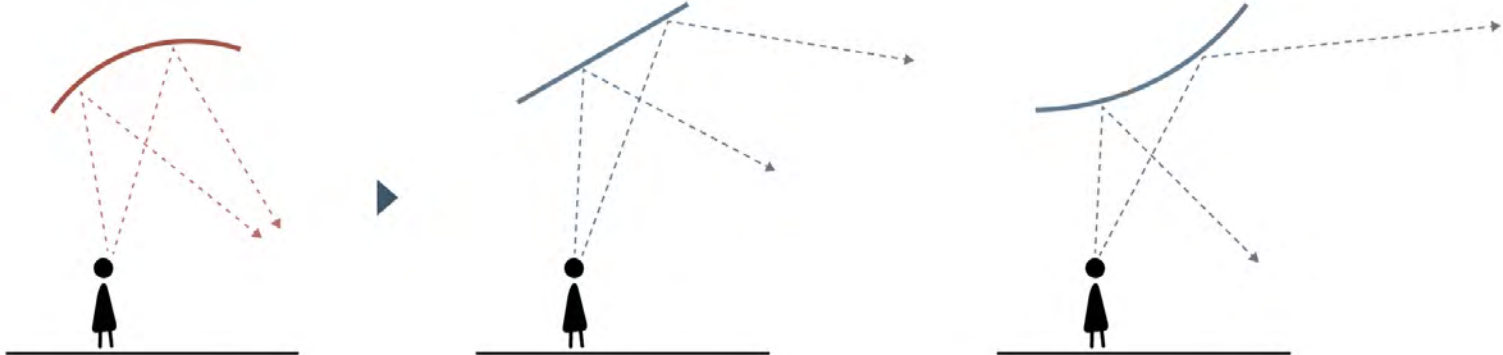
Vizualizacija • Zelena streha - trg

SHEMA AKUSTIKE
Pri zasnovi glasbenih šol se je treba izogibati kvadratnih ali pravokotnih prostorov. Prostor v novem volumnu so zasnovani z eno steno pod kotom od 7 stopinj in poševnimi stropovi, s čimer se izognemo pojavu stoječega valovanja. Ko se izvajajo koncerti na odprtem trgu pred šolo, že sama oblika nosilcev omogoča odlično akustiko, ker se zvok odbija proti poslušalcem, ki sedijo na tribunah. V primeru manjših koncertov v osrednjem hodniku šole prostor za izvajalcem zamejimo z zaveso, zvok pa se do poslušalcev odbija od poševnih nosilcev.

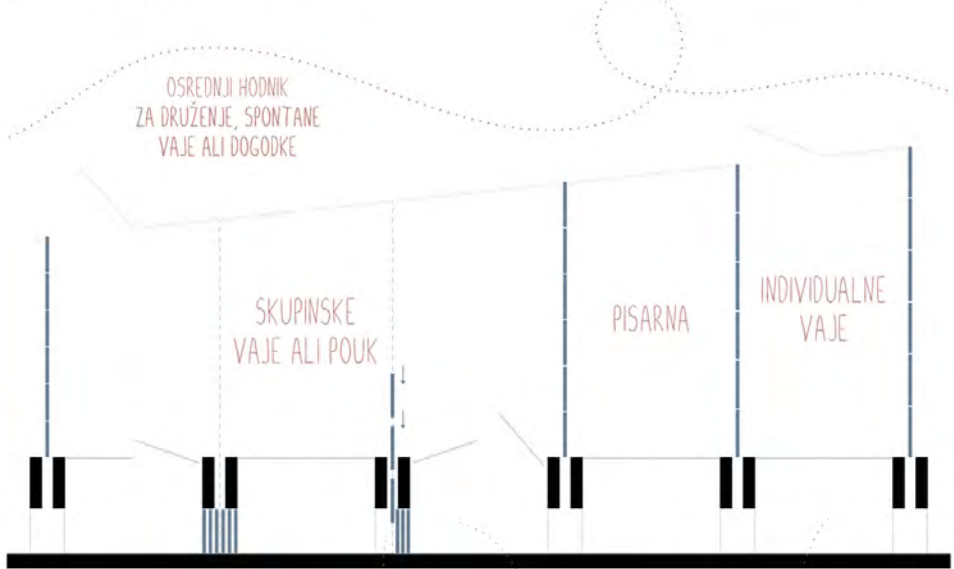

SHEMA AKUSTIKE KONCERTNE DVORANE
Konkavni elementi za akustiko niso dobri, ker zgostijo zvočno polje. Ko želimo zvok enakomerno razporediti po prostoru, uporabljamo odbojnice. Ker so stropovi nekdanje sinagoge konkavne oblike, postavim akustične odbojnike in s tem izboljšam akustiko koncertne dvorane.

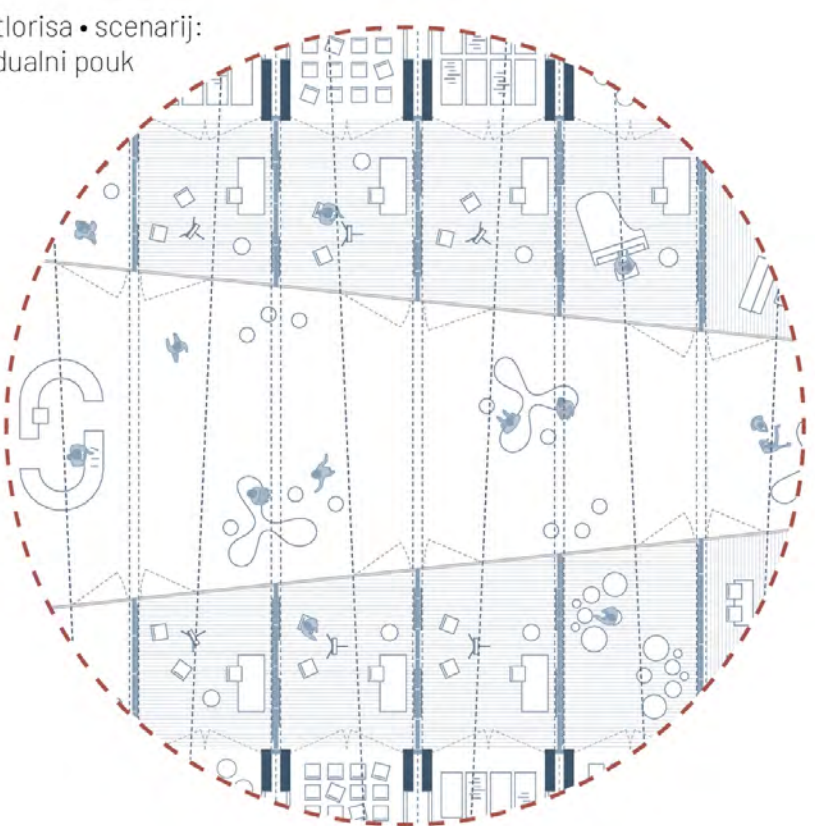

Tloris nadstropja 1:200

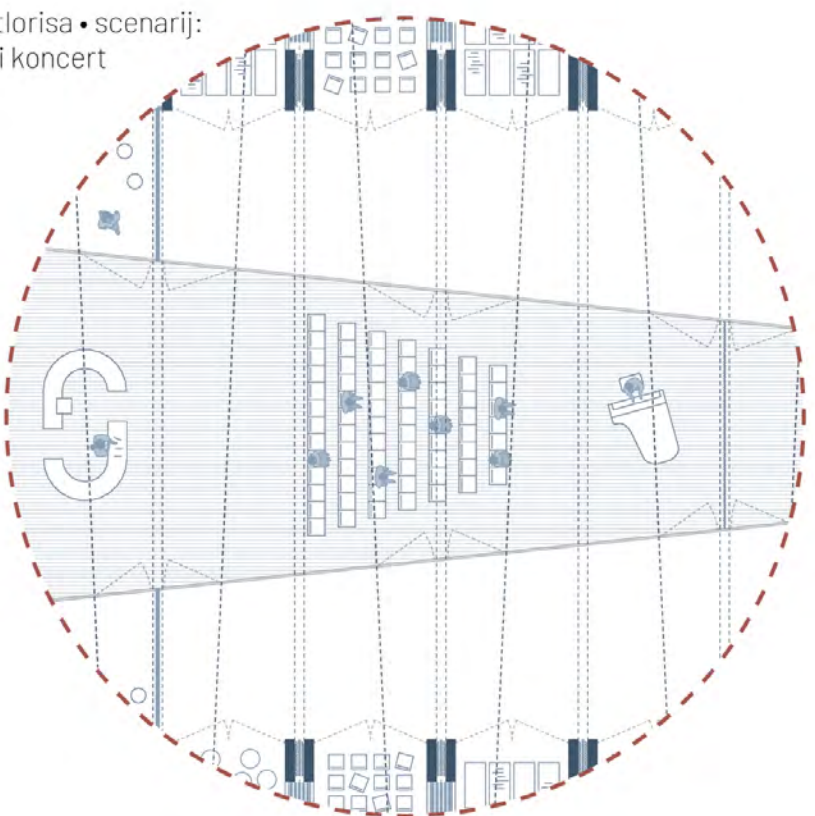
SHEMA FLEKSIBILNOSTI
Tloris novega dela je zasnovan kot fleksibilen prostor, kjer se s premičnimi akustičnimi paneli po potrebi ustvarjajo različni prostori in ambianti. V času skupinskega pouka in vaj orkestra ali zbora, je lahko prostor razdeljen na nekoliko večjih učilnic, ko je pa čas za individualne vaje, na veliko manjših učilnic. Po celi dolžini se nahaja pas skladišč, kamor se lahko pospravijo mize, stoli, instrumenti... Osrednji hodnik je namenjen druženju in skupinskem glasbenemu udejstevanju.

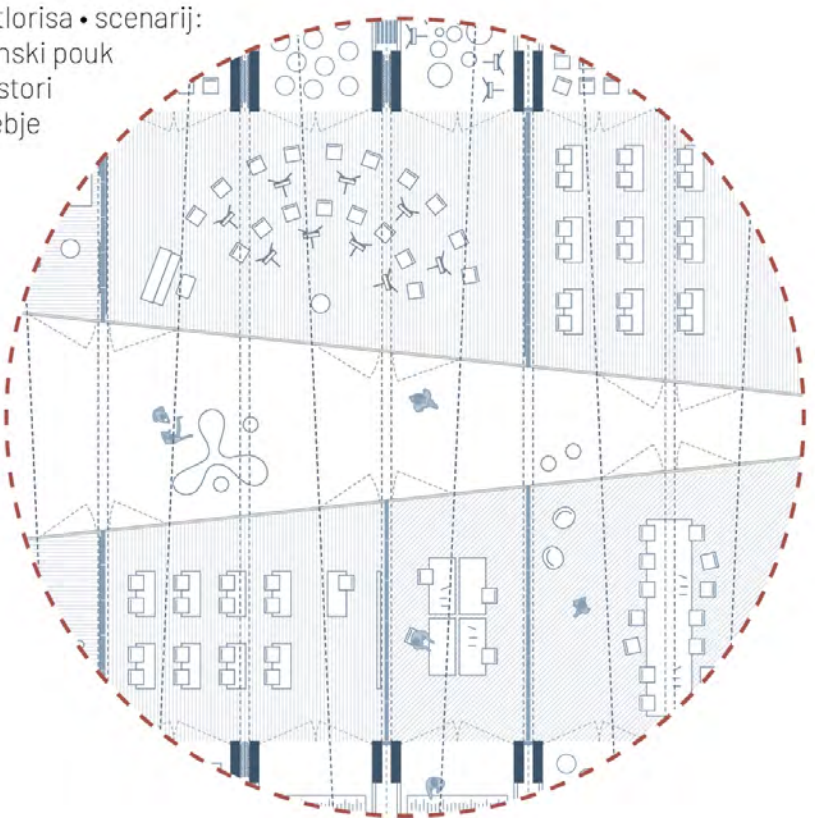
Izsek tlorisa • scenarij:
Individualni pouk

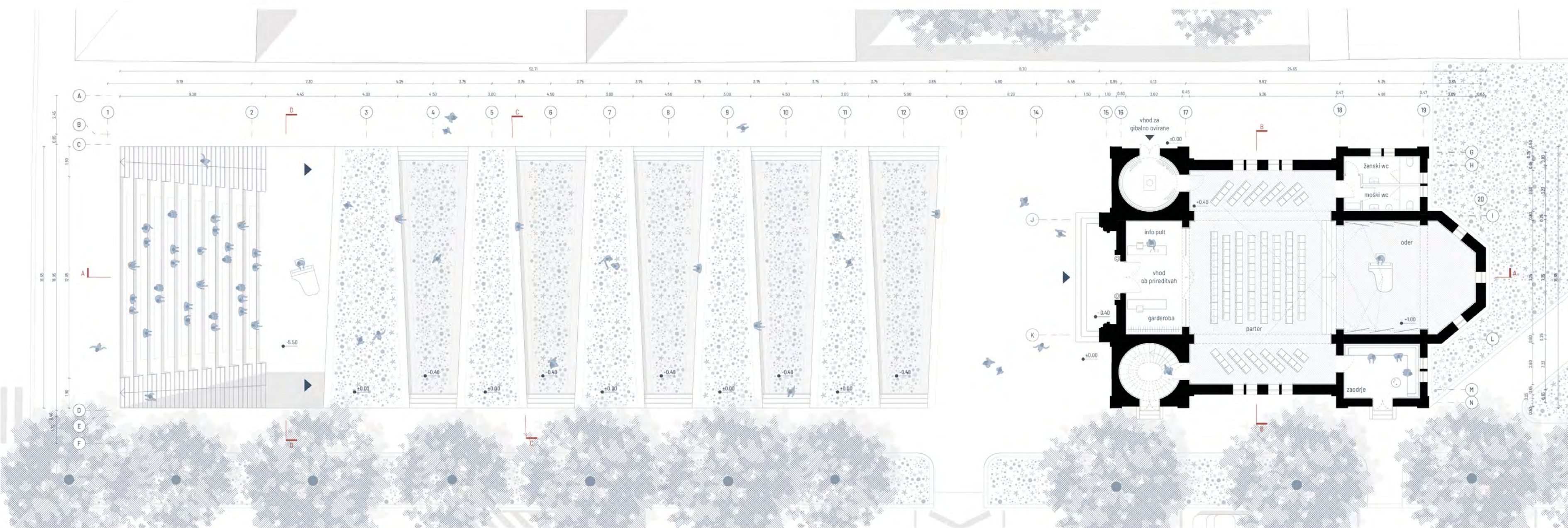
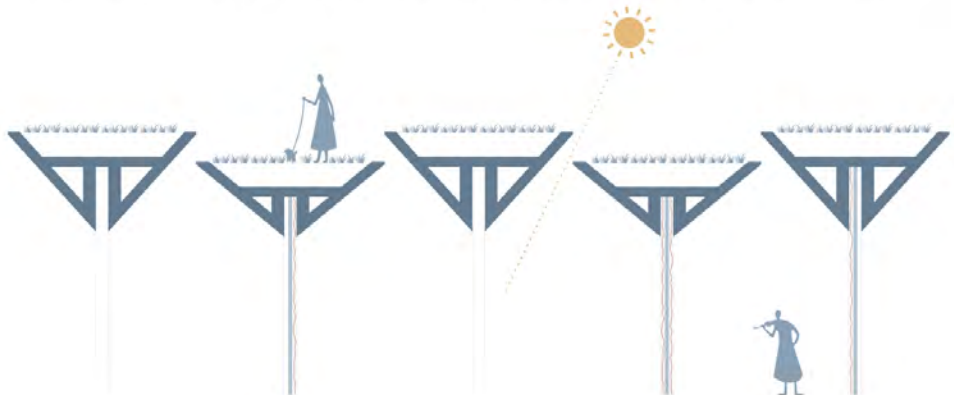
Izsek tlorisa • scenarij:
Manjši koncert

Izsek tlorisa • scenarij:
Skupinski pouk
in prostori
za osebje

SHEMA ZASNOVE STREHE
Streha novega volumna je zasnovana iz nosilcev v obliki črke V, ki so med seboj po višini zamaknjeni za 48 cm tako, da med njimi prehaja svetloba. V režah nosilcev so skrite tirnice za akustične panele in za absorpcijske zaves. Na nosilcih je ustvarjena zelena streha, ki ustvari trg nad glasbeno šolo.

Tloris pritličja 1:200

Tloris kleti 1:200

Vzdolžni prerez A-A 1:200

Vizualizacija • Učilnica za skupinske vaje

Vizualizacija • Učilnica za individualne vaje

